

СУДОВА РЕФОРМА УКРАЇНИ 2016

ПРАВОВІ І ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ,
ПРАКТИЧНІ НАСЛІДКИ,
СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ

СТАНОМ НА 21 ЛИПНЯ 2016 РОКУ

Київ
«Центр учбової літератури»
2016

СУДОВА РЕФОРМА УКРАЇНИ 2016

ПРАВОВІ І ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ,
ПРАКТИЧНІ НАСЛІДКИ,
СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ

СТАНОМ НА 21 ЛИПНЯ 2016 РОКУ

Київ
«Центр учбової літератури»
2016

УДК 351.87(477)
ББК 67.7(4Укр)
С 89

УДК 351.87(477)
ББК 67.7(4Укр)
С 89

Авторський колектив:

Чижмарь Катерина Іванівна – доктор юридичних наук, заслужений юрист України, директор Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Журавльов Дмитро Володимирович – доктор юридичних наук, доцент, перший заступник директора Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Петков Сергій Валерійович – доктор юридичних наук, професор, заступник директора з навчальної роботи Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України.

Правові і політичні аспекти, практичні наслідки, суспільне значення

Судова реформа України 2016. Правові і політичні аспекти, практичні наслідки, суспільне значення [текст] практичний посібник. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 160 с.

ISBN 978-611-01-0823-2

Запропонований посібник надає змогу читачам ознайомитися з революційними законами, що покликані змінити вітчизняне правосуддя, та ознайомитися з першими кроками у бік реформи судів.

УДК 351.87(477)
ББК 67.7(4Укр)

ISBN 978-611-01-0823-2

© Центр учбової літератури, 2016.

Авторський колектив:

Чижмарь Катерина Іванівна – доктор юридичних наук, заслужений юрист України, директор Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Журавльов Дмитро Володимирович – доктор юридичних наук, доцент, перший заступник директора Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Петков Сергій Валерійович – доктор юридичних наук, професор, заступник директора з навчальної роботи Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України.

Правові і політичні аспекти, практичні наслідки, суспільне значення

Судова реформа України 2016. Правові і політичні аспекти, практичні наслідки, суспільне значення [текст] практичний посібник. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 160 с.

ISBN 978-611-01-0823-2

Запропонований посібник надає змогу читачам ознайомитися з революційними законами, що покликані змінити вітчизняне правосуддя, та ознайомитися з першими кроками у бік реформи судів.

УДК 351.87(477)
ББК 67.7(4Укр)

ISBN 978-611-01-0823-2

© Центр учбової літератури, 2016.

ВВЕДЕННЯ

Судова реформа в Україні за часів «після Януковича» має дворічну сумну історію. Так, слід прямо визнати — попереднє лікування системи правосуддя було невдалим і призвело до того, що за різними даними лише орієнтовно 10% свідомих громадян України довіряють судам.

Слід зауважити, що чинний, демократично обраний вищий законодавчий орган влади у своїх намірах реформувати судову систему в Україні чомусь схилився до хибного припущення — що усі судді (разом з іншими українцями) були жертвами режиму Януковича і заручниками впливу на них через голів судів, Вищу кваліфікаційну комісію суддів і Вищу раду юстиції.

Керуючись цією сумнівною максимою, Верховна Рада України приписами Закону України «Про відновлення довіри до судової влади», який був ухвалений у квітні 2014 р., «запропонувала» «пригнобленим» суддям можливість виправити ситуацію.

Однак судді чомусь не скористалися таким «подарунком» і, в переважній більшості випадків, залишили на посадах тих самих голів судів чи переобирали їх, а також через судові рішення надовго заблокували формування нового складу ВККС і ВРЮ. Чому? А дуже просто, якщо немає цих органів або вони не працюють, відповідно немає і відповідальності суддів.

Верховна Рада настільки не «зрозуміла» дій зазначених «жертв режиму», що у лютому 2015 року ухвалила Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким було запроваджене кваліфікаційне оцінювання (переатестацію) всіх суддів.

Наслідки були ще смішніші, ніж у першому випадку — ВРЮ так довго не погоджувала методики такого оцінювання, аж сплинув відведений законом термін для переатестації суддів Верховного і вищих спеціалізованих судів. Лише цього року ВККС спромоглася почати оцінювання суддів судів нижчого рівня!

Але справді смішне починається далі — за відсутності конституційних підстав для звільнення суддів, які не пройшли оцінювання, ВККС відправляла їх до школи суддів. Народився такий жарт: не можеш пояснити, звідки взявся в тебе автопарк чи палац, — йди повчися у школі суддів.

Що ж до суддів, які ухвалювали ганебні рішення під час кровавих подій 2013–2014 рр., то до звільнення їх рекомендовано було вкрай небагато. Але й ті, кого звільняли, легко залишалися при посаді завдяки рішенням Вищого адміністративного суду.

ВВЕДЕННЯ

Судова реформа в Україні за часів «після Януковича» має дворічну сумну історію. Так, слід прямо визнати — попереднє лікування системи правосуддя було невдалим і призвело до того, що за різними даними лише орієнтовно 10% свідомих громадян України довіряють судам.

Слід зауважити, що чинний, демократично обраний вищий законодавчий орган влади у своїх намірах реформувати судову систему в Україні чомусь схилився до хибного припущення — що усі судді (разом з іншими українцями) були жертвами режиму Януковича і заручниками впливу на них через голів судів, Вищу кваліфікаційну комісію суддів і Вищу раду юстиції.

Керуючись цією сумнівною максимою, Верховна Рада України приписами Закону України «Про відновлення довіри до судової влади», який був ухвалений у квітні 2014 р., «запропонувала» «пригнобленим» суддям можливість виправити ситуацію.

Однак судді чомусь не скористалися таким «подарунком» і, в переважній більшості випадків, залишили на посадах тих самих голів судів чи переобирали їх, а також через судові рішення надовго заблокували формування нового складу ВККС і ВРЮ. Чому? А дуже просто, якщо немає цих органів або вони не працюють, відповідно немає і відповідальності суддів.

Верховна Рада настільки не «зрозуміла» дій зазначених «жертв режиму», що у лютому 2015 року ухвалила Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким було запроваджене кваліфікаційне оцінювання (переатестацію) всіх суддів.

Наслідки були ще смішніші, ніж у першому випадку — ВРЮ так довго не погоджувала методики такого оцінювання, аж сплинув відведений законом термін для переатестації суддів Верховного і вищих спеціалізованих судів. Лише цього року ВККС спромоглася почати оцінювання суддів судів нижчого рівня!

Але справді смішне починається далі — за відсутності конституційних підстав для звільнення суддів, які не пройшли оцінювання, ВККС відправляла їх до школи суддів. Народився такий жарт: не можеш пояснити, звідки взявся в тебе автопарк чи палац, — йди повчися у школі суддів.

Що ж до суддів, які ухвалювали ганебні рішення під час кровавих подій 2013–2014 рр., то до звільнення їх рекомендовано було вкрай небагато. Але й ті, кого звільняли, легко залишалися при посаді завдяки рішенням Вищого адміністративного суду.

Внаслідок таких цинічних підходів, враховуючи значну радикалізацію суспільства внаслідок подій на Майдані та через військові дії на сході держави, громадянський запит на глибинні зміни, щоб зламати корупційну систему, лише зріс.

У цьому запиті судова реформа, поряд з антикорупційною та прокурорською, на думку переважної частини населення, експертів, інвесторів, міжнародних організацій, стала найбільш затребуваною.

Відповідь на цей запит, як годиться, надав Гарант Конституції України, тобто Президент. Реформаторський «пакет» з двох законів відкриває нову сторінку у лікуванні хронічно хворого вітчизняного правосуддя.

2 червня 2016 року може увійти в історію. Верховна Рада перезавантажила довгоочікувану судову реформу. По-перше, була прийнята нова редакція Закону України «Про судоустрій і статус суддів», по-друге, були прийняті зміни до Конституції України у частині щодо правосуддя.

Прийняття ж довгоочікуваних і вкрай необхідних нормативних актів було здійснено у найгірших традиціях українського парламентаризму.

Величезного обсягу закон щодо судоустрою всупереч регламенту Верховної Ради було прийнято за основу і відразу в цілому з правками, внесеними з голосу голови профільного комітету.

За конституційні зміни голосувала опозиція і можна тільки з сумом здогадуватися, яка була ціна за такі голоси.

Однак, результат є, прийняті Закони можуть бути дієвими. На відміну від попередніх законодавчих рішень, які впродовж останніх двох років не додали суспільству віри у справедливість українського правосуддя.

Запропонований посібник надає змогу читачам ознайомитися з революційними законами, що покликані зміни вітчизняне правосуддя. А також у першому наближенні ознайомитися з першими кроками у бік реформи судів.

Слід зазначити, що вказані закони передбачають певні зміни до чинного законодавства, перш за все процесуального, тому пропонуємо слідкувати за наступними виходами оновлених коментарів до цих кодексів, що пропонує наше видавництво. Також на черзі коментований випуск законів, що друкуються у цьому посібнику.

Внаслідок таких цинічних підходів, враховуючи значну радикалізацію суспільства внаслідок подій на Майдані та через військові дії на сході держави, громадянський запит на глибинні зміни, щоб зламати корупційну систему, лише зріс.

У цьому запиті судова реформа, поряд з антикорупційною та прокурорською, на думку переважної частини населення, експертів, інвесторів, міжнародних організацій, стала найбільш затребуваною.

Відповідь на цей запит, як годиться, надав Гарант Конституції України, тобто Президент. Реформаторський «пакет» з двох законів відкриває нову сторінку у лікуванні хронічно хворого вітчизняного правосуддя.

2 червня 2016 року може увійти в історію. Верховна Рада перезавантажила довгоочікувану судову реформу. По-перше, була прийнята нова редакція Закону України «Про судоустрій і статус суддів», по-друге, були прийняті зміни до Конституції України у частині щодо правосуддя.

Прийняття ж довгоочікуваних і вкрай необхідних нормативних актів було здійснено у найгірших традиціях українського парламентаризму.

Величезного обсягу закон щодо судоустрою всупереч регламенту Верховної Ради було прийнято за основу і відразу в цілому з правками, внесеними з голосу голови профільного комітету.

За конституційні зміни голосувала опозиція і можна тільки з сумом здогадуватися, яка була ціна за такі голоси.

Однак, результат є, прийняті Закони можуть бути дієвими. На відміну від попередніх законодавчих рішень, які впродовж останніх двох років не додали суспільству віри у справедливість українського правосуддя.

Запропонований посібник надає змогу читачам ознайомитися з революційними законами, що покликані зміни вітчизняне правосуддя. А також у першому наближенні ознайомитися з першими кроками у бік реформи судів.

Слід зазначити, що вказані закони передбачають певні зміни до чинного законодавства, перш за все процесуального, тому пропонуємо слідкувати за наступними виходами оновлених коментарів до цих кодексів, що пропонує наше видавництво. Також на черзі коментований випуск законів, що друкуються у цьому посібнику.

ЗМІСТ

ВВЕДЕННЯ	3
ОСНОВНІ НАПРЯМИ СУДОВОЇ РЕФОРМИ ЗА ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО СУДОУСТРІЙ І СТАТУС СУДДІВ»	5
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ЗАКОНУ	5
2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНУ	6
3. ОНОВЛЕННЯ СУДДІВСЬКОГО КОРПУСУ. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАПОБІЖНИКИ	10
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН ЩОДО ПРАВОСУДДЯ	12
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН	12
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНУ	13
НОРМАТИВНА БАЗА	23
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про судоустрій і статус суддів»	23
Розділ І. ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ	23
Стаття 1. Судова влада	23
Стаття 2. Завдання суду	23
Стаття 3. Система судоустрою України	23
Стаття 4. Законодавство про судоустрій і статус суддів	23
Стаття 5. Здійснення правосуддя	23
Стаття 6. Незалежність судів	24
Стаття 7. Право на справедливий суд	24
Стаття 8. Право на повноважний суд	24
Стаття 9. Рівність перед законом і судом	24
Стаття 10. Професійна правнича допомога при реалізації права на спра- ведливий суд	25
Стаття 11. Гласність і відкритість судового процесу	25
Стаття 12. Мова судочинства і діловодства в судах	26
Стаття 13. Обов'язковість судових рішень	26
Стаття 14. Право на перегляд справи та оскарження судового рішення	27
Стаття 15. Склад суду та його визначення	27
Стаття 16. Символи судової влади	28
Розділ ІІ. СУДОУСТРІЙ	28
Глава 1. Організаційні основи судоустрою	28
Стаття 17. Система судоустрою	28
Стаття 18. Спеціалізація судів	29
Стаття 19. Порядок утворення і ліквідації суду	30
Стаття 20. Порядок обрання суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад	30
Глава 2. Місцеві суди	31
Стаття 21. Види і склад місцевих судів	31

ЗМІСТ

ВВЕДЕННЯ	3
ОСНОВНІ НАПРЯМИ СУДОВОЇ РЕФОРМИ ЗА ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО СУДОУСТРІЙ І СТАТУС СУДДІВ»	5
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ЗАКОНУ	5
2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНУ	6
3. ОНОВЛЕННЯ СУДДІВСЬКОГО КОРПУСУ. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАПОБІЖНИКИ	10
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН ЩОДО ПРАВОСУДДЯ	12
1. МЕТА І ЗАВДАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН	12
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНУ	13
НОРМАТИВНА БАЗА	23
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про судоустрій і статус суддів»	23
Розділ І. ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ	23
Стаття 1. Судова влада	23
Стаття 2. Завдання суду	23
Стаття 3. Система судоустрою України	23
Стаття 4. Законодавство про судоустрій і статус суддів	23
Стаття 5. Здійснення правосуддя	23
Стаття 6. Незалежність судів	24
Стаття 7. Право на справедливий суд	24
Стаття 8. Право на повноважний суд	24
Стаття 9. Рівність перед законом і судом	24
Стаття 10. Професійна правнича допомога при реалізації права на спра- ведливий суд	25
Стаття 11. Гласність і відкритість судового процесу	25
Стаття 12. Мова судочинства і діловодства в судах	26
Стаття 13. Обов'язковість судових рішень	26
Стаття 14. Право на перегляд справи та оскарження судового рішення	27
Стаття 15. Склад суду та його визначення	27
Стаття 16. Символи судової влади	28
Розділ ІІ. СУДОУСТРІЙ	28
Глава 1. Організаційні основи судоустрою	28
Стаття 17. Система судоустрою	28
Стаття 18. Спеціалізація судів	29
Стаття 19. Порядок утворення і ліквідації суду	30
Стаття 20. Порядок обрання суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад	30
Глава 2. Місцеві суди	31
Стаття 21. Види і склад місцевих судів	31

Стаття 22. Повноваження місцевого суду	32
Стаття 23. Суддя місцевого суду	32
Стаття 24. Голова місцевого суду	32
Стаття 25. Заступник голови місцевого суду	33
Глава 3. Апеляційні суди	33
Стаття 26. Види і склад апеляційних судів	33
Стаття 27. Повноваження апеляційного суду	34
Стаття 28. Суддя апеляційного суду	34
Стаття 29. Голова апеляційного суду	34
Стаття 30. Заступник голови апеляційного суду	35
Глава 4. Вищі спеціалізовані суди	35
Стаття 31. Види і склад вищих спеціалізованих судів	35
Стаття 32. Повноваження вищого спеціалізованого суду	36
Стаття 33. Суддя вищого спеціалізованого суду	36
Стаття 34. Голова вищого спеціалізованого суду	37
Стаття 35. Заступник голови вищого спеціалізованого суду	38
Глава 5. Верховний Суд	38
Стаття 36. Верховний Суд — найвищий суд у системі судоустрою України	38
Стаття 37. Склад та структура Верховного Суду	38
Стаття 38. Суддя Верховного Суду	39
Стаття 39. Голова Верховного Суду	40
Стаття 40. Порядок обрання Голови Верховного Суду	40
Стаття 41. Порядок дострокового звільнення з посади Голови Верховного Суду	41
Стаття 42. Голова касаційного суду	42
Стаття 43. Заступник Голови Верховного Суду, заступник голови касаційного суду	44
Стаття 44. Судові палати касаційного суду	44
Стаття 45. Велика Палата Верховного Суду	45
Стаття 46. Пленум Верховного Суду	46
Стаття 47. Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган Верховного Суду	48
Розділ III. СУДДІ ТА ПРИСЯЖНІ	48
Глава 1. Загальні положення статусу судді	48
Стаття 48. Незалежність судді	48
Стаття 49. Недоторканність та імунітет судді	49
Стаття 50. Відповідальність за неповагу до суду чи судді	50
Стаття 51. Посвідчення судді	51
Глава 2. Суддя	51
Стаття 52. Статус судді	51
Стаття 53. Незмінваність судді	51
Стаття 54. Вимоги щодо несумісності	51
Стаття 55. Відрядження як тимчасове переведення судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації	52
Стаття 56. Права та обов'язки судді	53

Стаття 22. Повноваження місцевого суду	32
Стаття 23. Суддя місцевого суду	32
Стаття 24. Голова місцевого суду	32
Стаття 25. Заступник голови місцевого суду	33
Глава 3. Апеляційні суди	33
Стаття 26. Види і склад апеляційних судів	33
Стаття 27. Повноваження апеляційного суду	34
Стаття 28. Суддя апеляційного суду	34
Стаття 29. Голова апеляційного суду	34
Стаття 30. Заступник голови апеляційного суду	35
Глава 4. Вищі спеціалізовані суди	35
Стаття 31. Види і склад вищих спеціалізованих судів	35
Стаття 32. Повноваження вищого спеціалізованого суду	36
Стаття 33. Суддя вищого спеціалізованого суду	36
Стаття 34. Голова вищого спеціалізованого суду	37
Стаття 35. Заступник голови вищого спеціалізованого суду	38
Глава 5. Верховний Суд	38
Стаття 36. Верховний Суд — найвищий суд у системі судоустрою України	38
Стаття 37. Склад та структура Верховного Суду	38
Стаття 38. Суддя Верховного Суду	39
Стаття 39. Голова Верховного Суду	40
Стаття 40. Порядок обрання Голови Верховного Суду	40
Стаття 41. Порядок дострокового звільнення з посади Голови Верховного Суду	41
Стаття 42. Голова касаційного суду	42
Стаття 43. Заступник Голови Верховного Суду, заступник голови касаційного суду	44
Стаття 44. Судові палати касаційного суду	44
Стаття 45. Велика Палата Верховного Суду	45
Стаття 46. Пленум Верховного Суду	46
Стаття 47. Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган Верховного Суду	48
Розділ III. СУДДІ ТА ПРИСЯЖНІ	48
Глава 1. Загальні положення статусу судді	48
Стаття 48. Незалежність судді	48
Стаття 49. Недоторканність та імунітет судді	49
Стаття 50. Відповідальність за неповагу до суду чи судді	50
Стаття 51. Посвідчення судді	51
Глава 2. Суддя	51
Стаття 52. Статус судді	51
Стаття 53. Незмінваність судді	51
Стаття 54. Вимоги щодо несумісності	51
Стаття 55. Відрядження як тимчасове переведення судді до іншого суду того самого рівня і спеціалізації	52
Стаття 56. Права та обов'язки судді	53

Стаття 57. Присяга судді	54
Стаття 58. Етика судді	54
Стаття 59. Моніторинг способу життя судді	55
Стаття 60. Повна перевірка декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування	55
Стаття 61. Декларація родинних зв'язків судді	55
Стаття 62. Декларація доброчесності судді	57
Глава 3. Присяжний	58
Стаття 63. Статус присяжного	58
Стаття 64. Список присяжних	58
Стаття 65. Вимоги до присяжного	59
Стаття 66. Підстави і порядок увільнення від виконання обов'язків присяжного	59
Стаття 67. Залучення присяжних до виконання обов'язків у суді	60
Стаття 68. Гарантії прав присяжних	60
Розділ IV. ПОРЯДОК ЗАЙНЯТТЯ ПОСАДИ СУДДІ	61
Стаття 69. Вимоги до кандидатів на посаду судді	61
Стаття 70. Порядок добору та призначення на посаду судді	62
Стаття 71. Заява кандидата на посаду судді до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	63
Стаття 72. Порядок проведення добору кандидатів на посаду судді	65
Стаття 73. Відбірковий іспит	65
Стаття 74. Проведення спеціальної перевірки щодо кандидата на посаду судді	66
Стаття 75. Повна перевірка декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданої кандидатом на посаду судді	66
Стаття 76. Декларація родинних зв'язків кандидата на посаду судді	67
Стаття 77. Спеціальна підготовка кандидата на посаду судді	67
Стаття 78. Кваліфікаційний іспит	68
Стаття 79. Проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді	69
Стаття 80. Призначення на посаду судді	72
Стаття 81. Порядок призначення на посаду судді вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду за спеціальною процедурою	72
Стаття 82. Переведення судді до іншого суду	73
Розділ V. КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ РІВЕНЬ СУДДІ	74
Глава 1. Кваліфікаційне оцінювання суддів	74
Стаття 83. Завдання та підстави кваліфікаційного оцінювання	74
Стаття 84. Проведення кваліфікаційного оцінювання	74
Стаття 85. Етапи кваліфікаційного оцінювання	75
Стаття 86. Отримання інформації під час проведення кваліфікаційного оцінювання	79
Стаття 87. Громадська рада доброчесності	80
Стаття 88. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	83
Глава 2. Підготовка судді та його регулярне оцінювання	83
Стаття 89. Підготовка судді для підтримання його кваліфікації	83

Стаття 57. Присяга судді	54
Стаття 58. Етика судді	54
Стаття 59. Моніторинг способу життя судді	55
Стаття 60. Повна перевірка декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування	55
Стаття 61. Декларація родинних зв'язків судді	55
Стаття 62. Декларація доброчесності судді	57
Глава 3. Присяжний	58
Стаття 63. Статус присяжного	58
Стаття 64. Список присяжних	58
Стаття 65. Вимоги до присяжного	59
Стаття 66. Підстави і порядок увільнення від виконання обов'язків присяжного	59
Стаття 67. Залучення присяжних до виконання обов'язків у суді	60
Стаття 68. Гарантії прав присяжних	60
Розділ IV. ПОРЯДОК ЗАЙНЯТТЯ ПОСАДИ СУДДІ	61
Стаття 69. Вимоги до кандидатів на посаду судді	61
Стаття 70. Порядок добору та призначення на посаду судді	62
Стаття 71. Заява кандидата на посаду судді до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	63
Стаття 72. Порядок проведення добору кандидатів на посаду судді	65
Стаття 73. Відбірковий іспит	65
Стаття 74. Проведення спеціальної перевірки щодо кандидата на посаду судді	66
Стаття 75. Повна перевірка декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданої кандидатом на посаду судді	66
Стаття 76. Декларація родинних зв'язків кандидата на посаду судді	67
Стаття 77. Спеціальна підготовка кандидата на посаду судді	67
Стаття 78. Кваліфікаційний іспит	68
Стаття 79. Проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді	69
Стаття 80. Призначення на посаду судді	72
Стаття 81. Порядок призначення на посаду судді вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду за спеціальною процедурою	72
Стаття 82. Переведення судді до іншого суду	73
Розділ V. КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ РІВЕНЬ СУДДІ	74
Глава 1. Кваліфікаційне оцінювання суддів	74
Стаття 83. Завдання та підстави кваліфікаційного оцінювання	74
Стаття 84. Проведення кваліфікаційного оцінювання	74
Стаття 85. Етапи кваліфікаційного оцінювання	75
Стаття 86. Отримання інформації під час проведення кваліфікаційного оцінювання	79
Стаття 87. Громадська рада доброчесності	80
Стаття 88. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	83
Глава 2. Підготовка судді та його регулярне оцінювання	83
Стаття 89. Підготовка судді для підтримання його кваліфікації	83

Стаття 90. Завдання та порядок регулярного оцінювання судді	84
Стаття 91. Значення результатів регулярного оцінювання	85
Глава 3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.	85
Стаття 92. Статус Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.	85
Стаття 93. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів Укра- їни	85
Стаття 94. Склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	87
Стаття 95. Порядок формування Вищої кваліфікаційної комісії суд- дів України	89
Стаття 96. Звільнення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів Укра- їни з посади	93
Стаття 97. Припинення повноважень члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	94
Стаття 98. Організація роботи та засідання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	94
Стаття 99. Права члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.	96
Стаття 100. Відвід члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів Укра- їни	96
Стаття 101. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	97
Стаття 102. Забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	97
Стаття 103. Служба інспекторів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	98
Глава 4. Національна школа суддів України.	99
Стаття 104. Статус і структура Національної школи суддів України.	99
Стаття 105. Завдання Національної школи суддів України	99
Розділ VI. ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДДІ.	100
Стаття 106. Підстави дисциплінарної відповідальності судді.	100
Стаття 107. Звернення з дисциплінарною скаргою щодо судді	102
Стаття 108. Орган, що здійснює дисциплінарне провадження щодо судді	103
Стаття 109. Дисциплінарне стягнення стосовно судді.	103
Стаття 110. Погашення дисциплінарного стягнення	105
Стаття 111. Оскарження рішення у дисциплінарній справі стосовно судді	106
Розділ VII. ЗВІЛЬНЕННЯ СУДДІ З ПОСАДИ ТА ПРИПИНЕННЯ ЙОГО ПОВНОВАЖЕНЬ	106
Глава 1. Звільнення судді з посади	106
Стаття 112. Загальні умови звільнення судді з посади	106
Стаття 113. Звільнення судді з посади за станом здоров'я	107
Стаття 114. Звільнення судді з посади у разі порушення ним вимог щодо несумісності	107
Стаття 115. Звільнення судді з посади у разі вчинення істотного дис- циплінарного проступку, грубого чи систематичного нехтування обов'язками	107

Стаття 90. Завдання та порядок регулярного оцінювання судді	84
Стаття 91. Значення результатів регулярного оцінювання	85
Глава 3. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.	85
Стаття 92. Статус Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.	85
Стаття 93. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів Укра- їни	85
Стаття 94. Склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	87
Стаття 95. Порядок формування Вищої кваліфікаційної комісії суд- дів України	89
Стаття 96. Звільнення члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів Укра- їни з посади	93
Стаття 97. Припинення повноважень члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	94
Стаття 98. Організація роботи та засідання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	94
Стаття 99. Права члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.	96
Стаття 100. Відвід члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів Укра- їни	96
Стаття 101. Рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	97
Стаття 102. Забезпечення діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	97
Стаття 103. Служба інспекторів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України	98
Глава 4. Національна школа суддів України.	99
Стаття 104. Статус і структура Національної школи суддів України.	99
Стаття 105. Завдання Національної школи суддів України	99
Розділ VI. ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУДДІ.	100
Стаття 106. Підстави дисциплінарної відповідальності судді.	100
Стаття 107. Звернення з дисциплінарною скаргою щодо судді	102
Стаття 108. Орган, що здійснює дисциплінарне провадження щодо судді	103
Стаття 109. Дисциплінарне стягнення стосовно судді.	103
Стаття 110. Погашення дисциплінарного стягнення	105
Стаття 111. Оскарження рішення у дисциплінарній справі стосовно судді	106
Розділ VII. ЗВІЛЬНЕННЯ СУДДІ З ПОСАДИ ТА ПРИПИНЕННЯ ЙОГО ПОВНОВАЖЕНЬ	106
Глава 1. Звільнення судді з посади	106
Стаття 112. Загальні умови звільнення судді з посади	106
Стаття 113. Звільнення судді з посади за станом здоров'я	107
Стаття 114. Звільнення судді з посади у разі порушення ним вимог щодо несумісності	107
Стаття 115. Звільнення судді з посади у разі вчинення істотного дис- циплінарного проступку, грубого чи систематичного нехтування обов'язками	107

Стаття 116. Звільнення судді з посади за його заявою про відставку або про звільнення з посади за власним бажанням	107
Стаття 117. Звільнення судді з посади у зв'язку з незгодою на переведення до іншого суду у разі ліквідації чи реорганізації суду, в якому суддя обіймає посаду	108
Стаття 118. Звільнення судді з посади у зв'язку з порушенням обов'язку підтвердити законність джерела походження майна	108
Глава 2. Припинення повноважень судді	108
Стаття 119. Припинення повноважень судді	108
Стаття 120. Припинення повноважень судді у зв'язку з досягненням суддею шістдесяти п'яти років	108
Стаття 121. Припинення повноважень судді у зв'язку з припиненням громадянства України або набуття суддею громадянства іншої держави	108
Стаття 122. Припинення повноважень судді у зв'язку з набранням законної сили рішенням суду про визнання судді безвісно відсутнім або оголошення померлим, визнання недієздатним або обмежено дієздатним	109
Стаття 123. Припинення повноважень судді у зв'язку зі смертю судді	109
Стаття 124. Припинення повноважень судді у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком щодо судді за вчинення ним злочину	109
Стаття 125. Припинення трудових відносин із суддею внаслідок припинення повноважень	109
Розділ VIII. СУДДІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ	110
Глава 1. Загальні засади суддівського самоврядування	110
Стаття 126. Завдання суддівського самоврядування	110
Стаття 127. Організаційні форми суддівського самоврядування	110
Глава 2. Органи суддівського самоврядування	111
Стаття 128. Збори суддів	111
Стаття 129. З'їзд суддів України	112
Стаття 130. Порядок скликання з'їзду суддів України	113
Стаття 131. Обрання делегатів на з'їзд суддів України	114
Стаття 132. Порядок проведення з'їзду суддів України	114
Стаття 133. Рада суддів України	115
Стаття 134. Забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування	116
Розділ IX. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДДІВ	117
Стаття 135. Суддівська винагорода	117
Стаття 136. Відпустка	118
Стаття 137. Стаж роботи судді	118
Стаття 138. Забезпечення житлових умов судді	118
Стаття 139. Забезпечення потреб судді, пов'язаних з його діяльністю	118
Стаття 140. Державний захист суддів та членів їхніх сімей	118
Стаття 141. Соціальне страхування судді	119
Розділ X. СТАТУС СУДДІ У ВІДСТАВЦІ	119

Стаття 116. Звільнення судді з посади за його заявою про відставку або про звільнення з посади за власним бажанням	107
Стаття 117. Звільнення судді з посади у зв'язку з незгодою на переведення до іншого суду у разі ліквідації чи реорганізації суду, в якому суддя обіймає посаду	108
Стаття 118. Звільнення судді з посади у зв'язку з порушенням обов'язку підтвердити законність джерела походження майна	108
Глава 2. Припинення повноважень судді	108
Стаття 119. Припинення повноважень судді	108
Стаття 120. Припинення повноважень судді у зв'язку з досягненням суддею шістдесяти п'яти років	108
Стаття 121. Припинення повноважень судді у зв'язку з припиненням громадянства України або набуття суддею громадянства іншої держави	108
Стаття 122. Припинення повноважень судді у зв'язку з набранням законної сили рішенням суду про визнання судді безвісно відсутнім або оголошення померлим, визнання недієздатним або обмежено дієздатним	109
Стаття 123. Припинення повноважень судді у зв'язку зі смертю судді	109
Стаття 124. Припинення повноважень судді у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком щодо судді за вчинення ним злочину	109
Стаття 125. Припинення трудових відносин із суддею внаслідок припинення повноважень	109
Розділ VIII. СУДДІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ	110
Глава 1. Загальні засади суддівського самоврядування	110
Стаття 126. Завдання суддівського самоврядування	110
Стаття 127. Організаційні форми суддівського самоврядування	110
Глава 2. Органи суддівського самоврядування	111
Стаття 128. Збори суддів	111
Стаття 129. З'їзд суддів України	112
Стаття 130. Порядок скликання з'їзду суддів України	113
Стаття 131. Обрання делегатів на з'їзд суддів України	114
Стаття 132. Порядок проведення з'їзду суддів України	114
Стаття 133. Рада суддів України	115
Стаття 134. Забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування	116
Розділ IX. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДДІВ	117
Стаття 135. Суддівська винагорода	117
Стаття 136. Відпустка	118
Стаття 137. Стаж роботи судді	118
Стаття 138. Забезпечення житлових умов судді	118
Стаття 139. Забезпечення потреб судді, пов'язаних з його діяльністю	118
Стаття 140. Державний захист суддів та членів їхніх сімей	118
Стаття 141. Соціальне страхування судді	119
Розділ X. СТАТУС СУДДІ У ВІДСТАВЦІ	119

Стаття 142. Пенсія або щомісячне довічне грошове утримання судді у відставці	119
Стаття 143. Вихідна допомога судді у зв'язку з відставкою	120
Стаття 144. Медичне обслуговування та санаторно-курортне лікування суддів та членів їхніх сімей	120
Стаття 145. Припинення відставки судді.	120
Розділ XI. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДДІВ	120
Глава 1. Загальні питання забезпечення діяльності судів	120
Стаття 146. Особливості забезпечення функціонування судової влади	120
Стаття 147. Система забезпечення функціонування судової влади	121
Стаття 148. Засади фінансування судів	122
Стаття 149. Порядок фінансування судів	123
Стаття 150. Державна служба в системі правосуддя, оплата праці та соціальні гарантії	123
Глава 2. Державна судова адміністрація України	124
Стаття 151. Статус Державної судової адміністрації України	124
Стаття 152. Повноваження Державної судової адміністрації України	124
Стаття 153. Голова Державної судової адміністрації України	126
Стаття 154. Територіальні органи Державної судової адміністрації України	127
Глава 3. Апарат суду, служби організаційного забезпечення роботи та охорони суду.	128
Стаття 155. Апарат суду	128
Стаття 156. Особливості апарату Верховного Суду	129
Стаття 157. Помічники суддів	129
Стаття 158. Бібліотека суду.	130
Стаття 159. Служба судових розпорядників	130
Стаття 160. Забезпечення охорони та підтримання громадського порядку в судах	130
Розділ XII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	131
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)»	141

Стаття 142. Пенсія або щомісячне довічне грошове утримання судді у відставці	119
Стаття 143. Вихідна допомога судді у зв'язку з відставкою	120
Стаття 144. Медичне обслуговування та санаторно-курортне лікування суддів та членів їхніх сімей	120
Стаття 145. Припинення відставки судді.	120
Розділ XI. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДДІВ	120
Глава 1. Загальні питання забезпечення діяльності судів	120
Стаття 146. Особливості забезпечення функціонування судової влади	120
Стаття 147. Система забезпечення функціонування судової влади	121
Стаття 148. Засади фінансування судів	122
Стаття 149. Порядок фінансування судів	123
Стаття 150. Державна служба в системі правосуддя, оплата праці та соціальні гарантії	123
Глава 2. Державна судова адміністрація України	124
Стаття 151. Статус Державної судової адміністрації України	124
Стаття 152. Повноваження Державної судової адміністрації України	124
Стаття 153. Голова Державної судової адміністрації України	126
Стаття 154. Територіальні органи Державної судової адміністрації України	127
Глава 3. Апарат суду, служби організаційного забезпечення роботи та охорони суду.	128
Стаття 155. Апарат суду	128
Стаття 156. Особливості апарату Верховного Суду	129
Стаття 157. Помічники суддів	129
Стаття 158. Бібліотека суду.	130
Стаття 159. Служба судових розпорядників	130
Стаття 160. Забезпечення охорони та підтримання громадського порядку в судах	130
Розділ XII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	131
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)»	141

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

СУДОВА РЕФОРМА УКРАЇНИ 2016

ПРАВОВІ І ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ,
ПРАКТИЧНІ НАСЛІДКИ,
СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ

СТАНОМ НА 21 ЛИПНЯ 2016 РОКУ

Підписано до друку 21.07.2016. Формат 60x84 1/16.
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 9.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

СУДОВА РЕФОРМА УКРАЇНИ 2016

ПРАВОВІ І ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ,
ПРАКТИЧНІ НАСЛІДКИ,
СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ

СТАНОМ НА 21 ЛИПНЯ 2016 РОКУ

Підписано до друку 21.07.2016. Формат 60x84 1/16.
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 9.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.